

“Entre independència o quedar-nos com estem, triem independència”

L'ex-conseller d'Educació, Ernest Maragall (Barcelona, 1953), és l'impulsor de Nova Esquerra Catalana (NECat), un projecte polític nascut de la voluntat d'aglutinar les esquerres catalanistes. L'ex-dirigent del PSC encara el repte amb optimisme, sense retreure res al PSC.

Al preàmbul del Compromís de Sitges, el document fundacional de Nova Esquerra Catalana, hi apareix una cita de Mario Benedetti: “Quan crèiem que teníem totes les respostes, van canviar, de sobte, totes les preguntes”. Què n'hem d'interpretar?

—Que hem d'estar disposats a tornar a començar gairebé en tots els sentits. Hem d'estar orgullosos del que hem fet, conscients dels errors i de l'evolució positiva en alguns sentits i negativa en d'altres. La necessitat de formular-nos preguntes noves per a poder-les respondre a consciència. Si no donem per perdudes bona part de les construccions que hem fet en els últims 40 anys, i ens entestem a mantenir-les o canviar-les lleugerament, l'únic que farem serà enfonsar-nos més i més en el sentit negatiu. Més val reformes amb sensatesa i serenitat, però amb la màxima profunditat. Pensar en tot: quin estat volem, quina economia, quina democràcia...

—Vàreu marxar decebut del PSC?

—Vaig marxar interessat a continuar treballant per unes idees i unes conviccions que demanen els ciutadans.

Demanen noves eines. És evident que els motlles formals i orgànics amb els quals he anat treballant, des d'aquesta òptica del socialisme democràtic, demanen a crits refer-se de nou i tre-

ballar des de la frescor i la capacitat de connectar. Els ciutadans demanen un socialisme democràtic modern, inequívocament català, indiscutiblement democràtic, autèntic, no compromès amb cap element de corrupció... No és un problema de decepció, sinó de coherència i de construcció continuada del món que hem somiat sempre.

—Els retreieu alguna cosa?

—Jo no sóc qui per a retreure res a ningú. El camí que hem començat és el camí que es correspon amb la necessitat i demanda efectives d'una part de la societat catalana. Cadascú és lliure de seguir el camí que li sembli més adequat. Estic convençut que hem de treballar per construir una gran alternativa catalana d'esquerres que sigui forta i majoritària. Catalunya necessita tenir alternatives. Té un gran centre-dreta però no té una gran expressió política des de l'esquerra. I necessita treballar des de la unitat per a crear una gran esquerra catalana.

—Podria ser que alguns dels discords del PSC acabessin en Nova Esquerra Catalana?

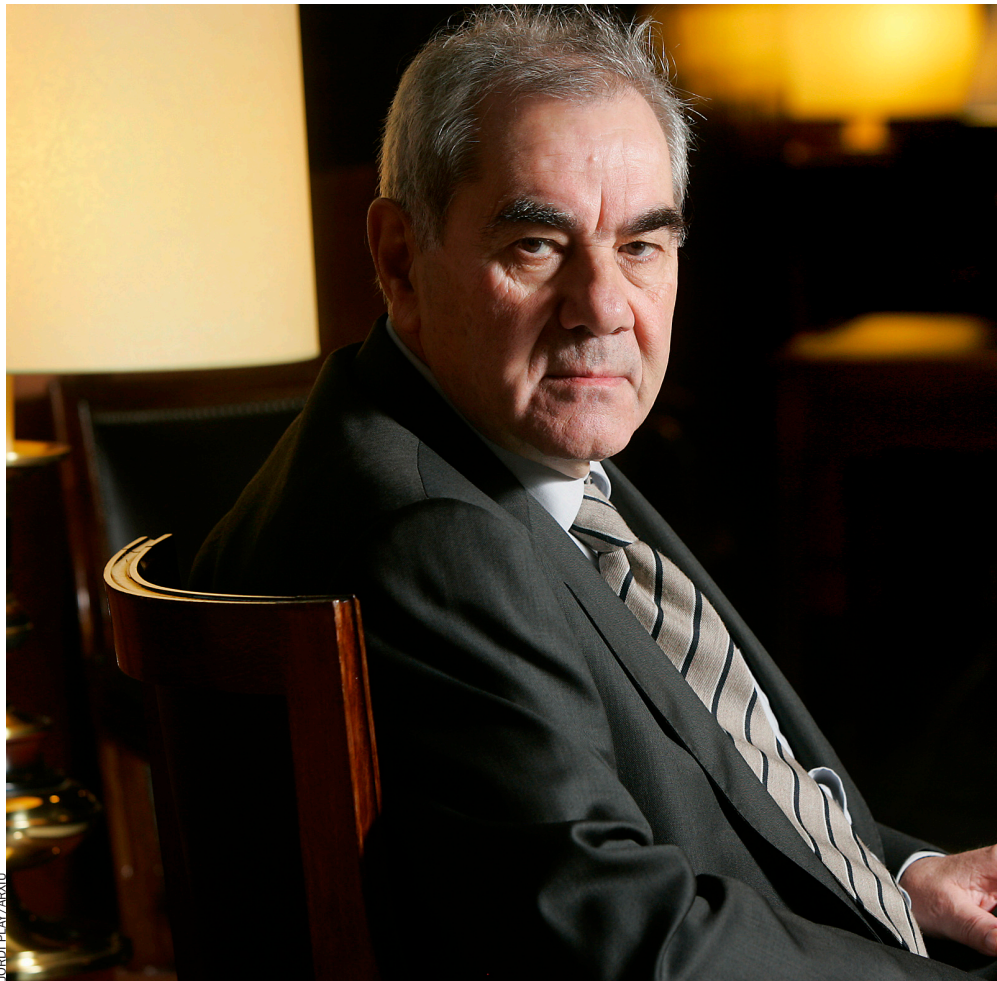
—El que té interès és saber cap on anem com a projecte conjunt de les esquerres dels ciutadans progressistes de Catalunya. Aquesta pregunta s'hauria de fer a cadascun d'ells. No tant si vindran a Nova Esquerra Catalana, sinó si anirem a parar, ells i nosaltres, a un mateix projecte comú compartit. Ens posarem a sumar i, si cal, a desaparèixer. No estem aquí per a competir sinó per a construir una confluència amb resultats tangibles i concrets.

—Aquest és un projecte personal del senyor Ernest Maragall?

—Admeto que hi hagi algú que ho cregui, però no sap fins a quin punt està equivocat. Si conegués mínimament de prop el que està succeint i com evoluciona Nova Esquerra Catalana, s'adonaria que això queda molt allunyat de la realitat. Només en un cap de setmana s'han constituït cinc organitzacions territorials. És un projecte que val sol i que no té dependència de cap persona. No hi ha caràcter personalista, sinó que el que importa és el concepte.

—I amb quina voluntat neix el partit?

—Amb la voluntat de ser el catalitzador i el dinamitzador d'aquest procés de confluència de les diver-

JORDI PÉLAY/ARXIU

ses esquerres. Ja ho estem fent. Ara obrirem taules de reflexió i de treball i entrarem en temes concrets, sobre quines concrecions polítiques i programàtiques podem coincidir amb altres partits d'esquerres.

—Amb Iniciativa han mantingut contactes intensos durant les darreres setmanes...

—Amb Iniciativa ja hem començat. Tenim ja un compromís i un calendari de treball. Amb Esquerra intentarem obrir converses en la mateixa direcció i ens veurem ben aviat. Amb la CUP també, perquè són una part autèntica i genuïna d'una organització social inequívocament progressista que està aportant novetats, frescor i llibertat. I amb companys del PSC, espero que també. Treballarem perquè aquesta voluntat de confluència es verifiqui,

per exemple, a les properes eleccions municipals.

—Llavors es presentaran en coalició?

—No tindria sentit que en una ciutat hi hagués la candidatura d'ERC, la candidatura d'ICV, la candidatura del PSC i la candidatura de NECat. No ens hi trobareu, en això. Hem de fer alguna cosa que no sigui una simple suma de sigles o veure com ens repartim el partit. Treballem en els projectes de ciutat i busquem les persones que els hagin de representar. Ha de ser un projecte de debò.

—L'espai de les esquerres a Catalunya està més dividit que el de les dretes...

—Efectivament. No es tracta de tenir una obsessió per la fusió orgànica, després ja veurem si som tres o som

“Catalunya té un gran centre-dreta però no una gran expressió des de l'esquerra”

“Cal una segona transició: una nova Constitució o un nou model d'estat”

ser capaços d'afegir en aquest debat europeu fórmules de funcionament de la societat convenients. La via catalana és tractar d'encertar en la definició del que cal fer en cada àmbit, i si pot ser des de la màxima coincidència de les esquerres.

—**A Catalunya estem vivint una segona transició?**

—L'estem vivint però no ho estem expressant prou explícitament. Del que es tracta és que donem contingut i projecció a aquesta segona transició. La situació demana, i en algun sentit amb urgència a crits, una segona transició. Això pot ser una nova Constitució, pot ser un nou model d'estat... I demana tornar a començar amb la nostra definició del model democràtic. Necessita canvis de fons, culturals. Això només ho farem si és la mateixa societat qui pressiona el conjunt de les institucions i dels partits.

—**I si avui se celebrés un referèndum, en els termes que es planteja d'autonomisme o independència, per quina opció demanaríeu el vot?**

—Entre independència o quedar-nos com estem, naturalment apostariem per la independència. Però el treball que hem de fer és perquè l'alternativa no sigui quedar-nos com estem, sinó quelcom que respongui a aquest concepte de Catalunya-estat. Es tracta que les dues alternatives donin contingut real a aquesta aspiració de reconeixement nacional, d'exercici del dret d'autodeterminació, de plenes capacitats econòmiques i competencials... Hi anem a través de l'estat propi o és possible amb un acord de sobirania amb l'Estat espanyol? Parlem-ne. Aquest és el debat interessant.

—**La consulta s'ha de fer a través de la negociació amb l'Estat espanyol?**

—La consulta s'ha de fer, i s'ha de fer democràticament. Ha de ser veritat. Ha de ser absolutament respectuosa amb les posicions i anar precedida per un debat objectiu i real, sense manipulació ni distorsió, sobre els efectes, les conseqüències i els avantatges d'una o altra opció de futur. Sempre al voltant

d'aquesta idea de nou model d'organització social i de gestió dels nostres interessos i de les nostres capacitats. Això s'ha de fer, i espero que no sols en termes de legalitat autogestionada sinó també de legalitat internacional i espanyola acceptades.

—**Parleu de legalitat autogestionada. Abans ja havíeu dit de començar a redactar la Constitució Catalana. Amb quin objectiu?**

—Amb l'objectiu de donar consistència, solvència i contingut real en aquesta idea de Catalunya-estat, que si no la concretem pot quedar penjada a l'aire. Quan parlem de Constitució catalana volem dir quina és la nostra definició bàsica des d'un punt de vista institucional, dels drets i els deures, del nostre sistema social i polític, la nostra educació, la nostra justícia... Una constitució vol dir grans afirmacions. Les mínimes però les més clares possibles de cadascuna d'aquestes qüestions de fons.

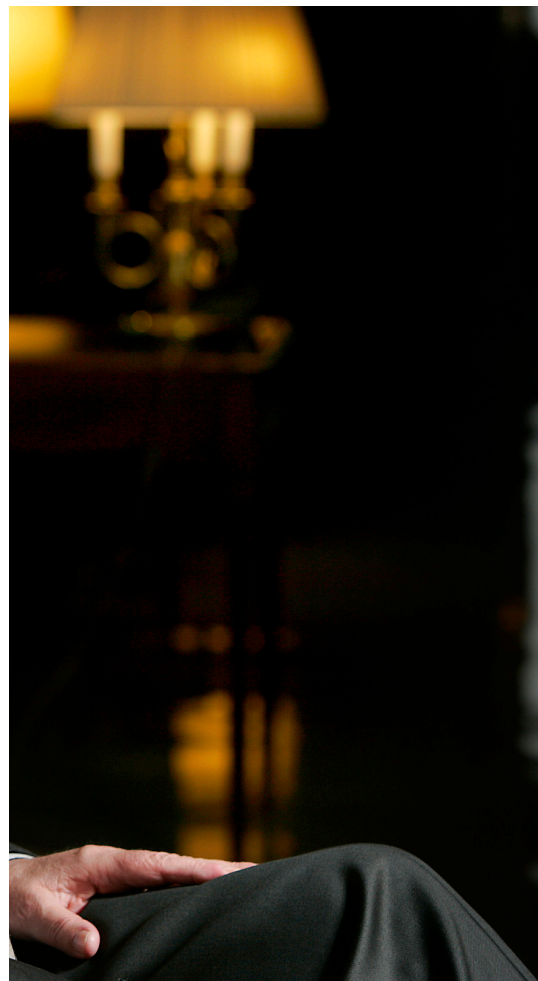
—**Us en penediu, de no haver constituït el partit fa un any, cosa que us hauria permès presentar-vos a les eleccions?**

—No, no. Mirar enrere amb aquestes coses no té gaire sentit. Estem protagonitzant ara un debat que ve de lluny, ja forma part del debat públic. Després, la crisi econòmica ha accentuat i ha agreujat la necessitat de reaccionar en la direcció adequada; i finalment la crisi democràtica fa que aquests debats siguin molt més exigents.

—**Dieu que tan aviat com pugueu deixareu el projecte. No us en deueu haver cansat ja, oi?**

—No me n'he cansat en absolut. Cada dia que passa estic més ple passió i il·lusió perquè veig com creix i perquè veig que està protagonitzat per ciutadans, persones, homes i dones, joves i grans, que s'hi posen i hi creuen. La viabilitat està més que garantida. En aquest sentit, el millor que puc fer és desaparèixer del primer pla. No dependrà de cap persona. Això està en marxa i no hi haurà qui ho pari.

Nicolás Tomás

un. En tot cas, el que han produït fins ara les esquerres ha estat sumar majories parlamentàries i construir governs basats en aquesta majoria, però en les dues ocasions ens vam quedar a mig camí.

—**Què voleu dir amb això?**

—Vam governar i vam tirar endavant projectes com l'Estatut, però no vam crear un relat de país compartit. No vam avançar, no vam ser capaços de sintetitzar les aportacions dels tres elements per a fer-ne alguna cosa comprensible i visible. Ens vam comportar com tres forces que cadascuna hi afegia idees i espais propis. I això té uns límits i va acabar tenint un mal final. Eren més visibles les diferències que els punts en comú.

—**Seria una tercera via semblant a la que va impulsar Tony Blair?**

—Preferiria parlar de la tercera via catalana. La de Tony Blair ha acabat connotada negativament amb els anys. No es tracta de reproduir allò, que ja va mostrar els seus límits, sinó de